

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΜΟΣΧΑΣ**

**ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ
ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ
(ΣΤΟΙΧΕΙΑ 2019)**

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2020

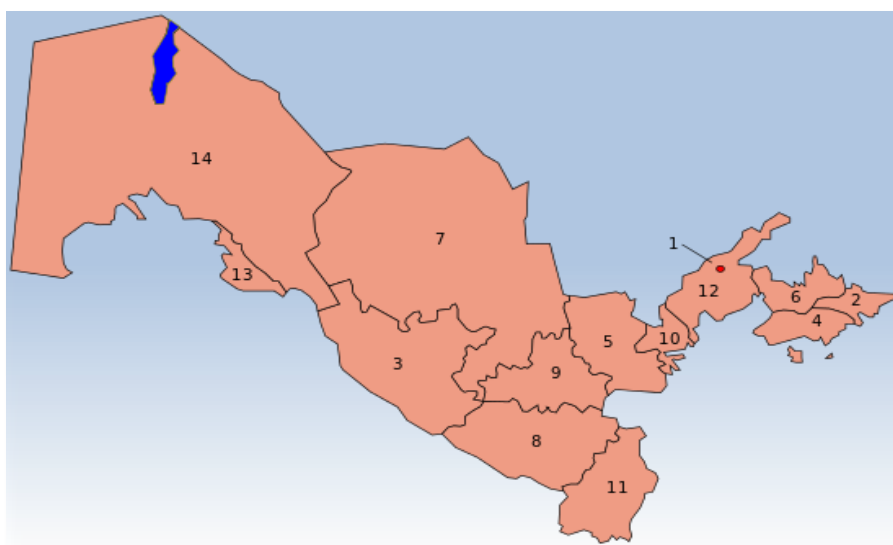
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

<u>1.</u>	ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΧΩΡΑΣ.....	3
<u>2.</u>	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.....	4
<u>2.1.</u>	ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ.....	6
<u>2.2.</u>	ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	6
<u>2.3.</u>	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	8
<u>2.4.</u>	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ 2020.....	10
<u>2.5.</u>	ΔΙΕΘΝΗΣ ΘΕΣΗ ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ	11
<u>3.</u>	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ-ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ	12
<u>3.1.</u>	ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ.....	12
<u>3.2.</u>	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	12
<u>4.</u>	ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ.....	13

1. ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΧΩΡΑΣ

Έκταση	448.978 τ.χλμ.
Πληθυσμός	32,3 εκ.
Γλώσσα	Ουζμπεκική
Πρωτεύουσα	Τασκένδη
Εθνικό Νόμισμα Συναλλαγματικές Ισοτιμίες	Som (UZ) \$1 = 10.354,0 UZ Som (30.10.2020) €1 = 12.094,4 UZ Som (30.10.2020)

Διοικητική Περιφέρεια	Πρωτεύουσα	Έκταση (km ²)	Πληθυσμός (2015)	
Tashkent	Tashkent	327	2,829,300	1
Andijan Region	Andijan	4,303	2,965,500	2
Bukhara Region	Bukhara	41,937	1,843,500	3
Fergana Region	Fergana	7,005	3,564,800	4
Jizzakh Region	Jizzakh	21,179	1,301,000	5
Namangan Region	Namangan	7,181	2,652,400	6
Navoi Region	Navoi	109,375	942,800	7
Kashkadarya Region	Against	28,568	3,088,800	8
Samarqand Region	Samarkand	16,773	3,651,700	9
Syrdarya Region	Guliston	4,276	803,100	10
Surxondaryo Region	Termez	20,099	2,462,300	11
Tashkent Region	Nurafshon	15,258	2,424,100	12
Khorezm Region	Urgench	6,464	1,776,700	13
Karakalpakstan	Nukus	161,358	1,817,500	14

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Το Ουζμπεκιστάν (χώρα περικλειστη και χαμηλού έως μεσαίου επιπέδου εισοδήματος σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση της Παγκόσμιας Τράπεζας), είναι η πολυπληθέστερη χώρα της Κεντρικής Ασίας, με 32,3 εκ. και το ήμισυ αυτού να διαβιώνει σε αστικούς οικισμούς. Είναι μια χώρα περικλειστη και πλούσια σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Η κοιλάδα Fergana, η οποία συνιστά και τα ανατολικά σύνορα, συγκαταλέγεται μεταξύ των πλέον πυκνο-κατοικημένων περιοχών της Κεντρικής Ασίας.

Μετά την ανάληψη της εξουσίας από τον Πρόεδρο Mirziyoyev (διαδέχθηκε τον Πρόεδρο Karimov, ο οποίος είχε θητεία 25 ετών με Πρωθυπουργό του το νυν Πρόεδρο) στις 04.12.2016, ξεκίνησε ευρεία προσπάθεια μετασχηματισμού του οικονομικού και κοινωνικού μοντέλου με ριζικό μετασχηματισμό της οικονομίας της χώρας (μετά από περισσότερα από 25 χρόνια ενός κλειστού μοντέλου κυριαρχίας του δημόσιου τομέα). Βασικές κατευθυντήριες γραμμές εσωτερικής και εξωτερικής πολιτικής του Ουζμπέκου Προέδρου ήταν (α) η υπαγωγή των κρατικών μηχανισμών στην υπηρεσία του πολίτη (β) ο εκσυγχρονισμός, καινοτομία, ελεύθερη οικονομία, (γ) η ανοικτή και δίκαιη κοινωνία, με σεβασμό στις παραδόσεις και πολιτισμική ταυτότητα χώρας, και (δ) η ενασχόληση με τη Κεντρική Ασία ως κορυφαία προτεραιότητα εξωτερικής πολιτικής.

Το 2018 αναγορεύθηκε σε «Έτος Επιχειρηματικής Πρωτοβουλίας, Καινοτομίας και Τεχνολογίας» στοχεύοντας στην έναρξη επίλυσης των βασικότερων προβλημάτων που αντιμετώπιζαν οι επιχειρηματίες, όπως: αδυναμία δανεισμού χωρίς εγγυήσεις, υψηλή φορολογία, γραφειοκρατία δημοσίου και ελεγκτικών φορέων, υψηλή διαφθορά και φαινόμενα δωροδοκίας στα δικαστήρια και στις φορολογικές αρχές. Προβλέφθηκε μείωση ελέγχων των δραστηριοτήτων των εταιρειών για δύο έτη, απαλλαγή φορολογικών βαρών μέχρι την 01.01.2023 για τα νεοϊδρυθέντα κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών, μείωση των συναλλαγματικών ελέγχων, βελτίωση των υποδομών ηλεκτρισμού, εισαγωγή νομοθεσίας για θέματα εταιρικής διαφάνειας, εφαρμογή ηλεκτρονικού συστήματος καταβολής φόρων και ίδρυσης επιχειρήσεων και διευκόλυνση αδειοδοτήσεων στη χρήση γης και κατάργηση των περιορισμών για αγορά δεύτερης κατοικίας στην πρωτεύουσα Τασκένδη.

Εν τούτοις, δύο κοινωνικο-οικονομικοί δείκτες εξακολουθούν να κατατάσσουν τη χώρα πολύ χαμηλά διεθνώς: σύμφωνα με τον παγκόσμιο δείκτη διαφθοράς, για το 2019, η χώρα κατετάγη στην 153^η θέση, ενώ σύμφωνα με τον παγκόσμιο δείκτη αποτελεσματικότητας της διακυβέρνησης, για το 2018, η χώρα κατετάγη στην 126^η θέση. Όσον αφορά στην κατάταξη στο δείκτη επιχειρείν έτους 2020 της Παγκόσμιας Τράπεζας, η χώρα κατέλαβε την 69^η θέση (με την έναρξη επιχείρησης και την εγγραφή ιδιοκτησίας να συνιστούν τις πλέον ταχείες διαδικασίες ενώ δυσκολίες καταγράφονται στο διασυνοριακό εμπόριο με τη χώρα να καταβάλει προσπάθειες εναρμόνισής της με τις ισχύουσες πρακτικές στην Ευρασιατική Οικονομική Ένωση).

Σύμφωνα με τα πορίσματα του Γραφείου Αντιπροσωπείας της ΕΕ στην Τασκένδη, παρά το μεταρρυθμιστικό έργο του Ο/Προέδρου, οι προκλήσεις πολιτικής που παραμένουν στη χώρα, η οποία κατέγραψε οικονομική ανάπτυξη της τάξης του 5,5% το 2019, είναι οι εξής: η σχεδόν κατά το ήμισυ συμβολή των μεγάλων κρατικών επιχειρήσεων (SOEs) στη βιομηχανική παραγωγή, η βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων, η χαμηλή ενεργειακή αποδοτικότητα σε συνδυασμό με την αλόγιστη διαχείριση ενεργειακών πόρων, οι φτωχές υποδομές βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων, η αναγκαιότητα δημιουργίας δικτύων (μεταφορικών, ενεργειακών, ψηφιακών) διασυνδεσιμότητας υψηλών προδιαγραφών, η μη εμπέδωση κλίματος ανάπτυξης της ιδιωτικής επενδυτικής πρωτοβουλίας αλλά και της κοινωνίας των πολιτών, η ανεπαρκής παροχή δημοσίων υπηρεσιών ιδίως στις αγροτικές περιοχές, η μη επάρκεια στατιστικών στοιχείων για την παρακολούθηση πολιτικών στο

πλαίσιο των Στόχων της Χιλιετίας (SDGs), η αβεβαιότητα δυνατότητας υλοποίησης του υπό κατάρτιση εθνικού προγράμματος κοινωνικο-οικονομικής αναπτυξιακής στρατηγικής έτους 2030, η διαχείριση των επιπτώσεων της πανδημίας η οποία αναμένεται να μειώσει τον αναπτυξιακό ρυθμό στο 1,5%, για το 2020.

Όσον αφορά στις κυοφορούμενες μεταρρυθμίσεις στις μεγάλες κρατικές επιχειρήσεις, στις 14.05.2018 εκδόθηκε το Προεδρικό Διάταγμα αναφορικά με το «Πρόγραμμα μετασχηματισμού κρατικών επιχειρήσεων και άλλων οργανισμών με υψηλή κρατική ιδιοκτησία». Τα ζητήματα που επισημαίνονται και χρήζουν αντιμετώπισης είναι τα εξής: (i) συμμετοχή κυβερνητικών υπαλλήλων στα διοικητικά όργανα και συγκρούσεις συμφερόντων, (ii) έλλειψη ενός εύρυθμου συστήματος διαχείρισης, (iii) μη διαφάνεια της διακυβέρνησης και έλλειψη τακτικής ανάλυση της απόδοσης, και (iv) αναποτελεσματικότητα του συστήματος εκπαίδευσης του προσωπικού. Το πρόγραμμα καλύπτει βασικούς τομείς της οικονομίας με σημαντική παρουσία κρατικών επιχειρήσεων και προορίζεται να καλύψει τις εξής εταιρείες: Uzbekneftegaz (πετρέλαιο και φυσικό αέριο), Uzkiymyosanoat (χημικά, λιπάσματα), Uzbekenergo (παραγωγή και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας), Uzbekhydroenergo (λειτουργία υδροηλεκτρικής ενέργειας, σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής), ορυχεία Almalyk και μεταλλουργία (εξόρυξη, μέταλλα), Uzbekistan Railways (σιδηροδρομικές μεταφορές), Uzbektelekom (τηλεπικοινωνίες), Nanoi (ορυχεία, μεταλλεία), Uzbekistan Airways (αεροπορική εταιρεία και διαχείριση αεροδρομίων) και Halq (τραπεζική).

Σταδιακά, η οικονομική πολιτική έχει αναδιαμορφωθεί υπέρ μιας σταδιακά ανταγωνιστικής, καθοδηγούμενης από την αγορά, οικονομίας του ιδιωτικού τομέα. Ξεκινώντας με μια εντυπωσιακή σειρά μέτρων για την απελευθέρωση της αγοράς συναλλάγματος, το 2017, η κυβέρνηση θέσπισε μια σειρά διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων (αναδιάρθρωση κλάδων της οικονομίας όπως οι υδρογονάνθρακες, η ηλεκτρική ενέργεια και η χημική βιομηχανία, απελευθέρωση των τιμών, μείωση εμπορικών περιορισμών και κανονισμών, αναμόρφωση του φορολογικού συστήματος, αναμόρφωση των κρατικών εταιρειών, αναχαίτιση της εκροής εργατικού δυναμικού μέσω πολιτικών απορρόφησης του περίπου μισού εκ. απασχολούμενων ετησίως -βασικό μοχλό συνιστούν οι οικογενειακές επιχειρήσεις-, αύξηση της ευελιξίας της κεντρικής τράπεζας και δημοσίευση αποτελεσματικότερων στατιστικών) με σκοπό τη βελτίωση του μακροοικονομικού κλίματος. Ο φόρος προστιθέμενης αξίας ανέρχεται στο 15% και ο εταιρικός φόρος επίσης στο 15%.

Η Παγκόσμια Τράπεζα προετοιμάζει τη νέα Εταιρική Σχέση Πλαίσιο (Country Partnership Framework) για την οικονομική περίοδο 2022–2026. Οι τομείς προτεραιότητας οι οποίοι και πρόκειται να προσαρμόσουν αναλόγως την κυβερνητική αναπτυξιακή Ατζέντα είναι οι εξής:

- i. βιώσιμος μετασχηματισμός της οικονομία στους κανόνες της αγοράς,
- ii. μεταρρυθμίσεις στη λειτουργία των κρατικών θεσμών και της συμμετοχής των πολιτών,
- iii. επενδύσεις στο ανθρώπινο κεφάλαιο, εστιάζοντας στο ανάπτυξη των τομέων υγείας και εκπαίδευσης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας, κατά το 2019, το ο/ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 5,6%, έναντι 5,4% το 2018. Η εν λόγω ανάπτυξη υποστηρίχθηκε από τη σημαντική αύξηση των επενδύσεων, την ισχυρή αγροτική ανάπτυξη, την εξωτερική ζήτηση και την αυξημένη κατασκευαστική δραστηριότητα για δημόσιες υποδομές και κατοικίες. Ο ετήσιος πληθωρισμός παρέμεινε υψηλός στο 15,2% (στοιχεία Δεκεμβρίου 2019) -στοιχείο αναμενόμενο στα πρώτα βήματα απελευθέρωσης της οικονομίας- αυξημένος σε σχέση με το 2018, όταν είχε ανέλθει στο 14,3%, αλλά πολύ χαμηλότερος του 2017 (18,8%). Μετά το 2019 εκτιμάται ότι θα επέλθει μείωση των πληθωριστικών πιέσεων. Στη διαμόρφωση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, σύμφωνα με τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας του Ουζμπεκιστάν, η ισχυρή αύξηση των εξαγωγών και τα αυξημένα μεταναστευτικά εμβάσματα είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση του ελλείμματος στο -4,2% του ΑΕΠ έναντι -7,1% του 2018, με αρνητική στάθμιση τις εισαγωγές βαρέως μηχανολογικού εξοπλισμού.

Τα συναλλαγματικά αποθέματα αυξήθηκαν κατά \$2,1 δις το 2019, ανερχόμενα στα \$29,17 δις, στις 31.12.2019, ενώ το συνολικό εξωτερικό χρέος διαμορφώθηκε περίπου στο 37% του ΑΕΠ. Το δημόσιο χρέος παρέμεινε χαμηλό στο 24% του ΑΕΠ και το ενοποιημένο δημοσιονομικό έλλειμμα διευρύνθηκε στο 3,9% του ΑΕΠ το 2019 έναντι 2,1% το 2018. Ο κατευθυνόμενος δανεισμός συνέβαλε σε μια δεύτερη συνεχόμενη χρονιά υψηλής πιστωτικής ανάπτυξης, η οποία αυξήθηκε κατά 47,8% το 2019, σε σχέση με την αύξηση 51,5% του 2018. Το επίσημο ποσοστό φτώχειας διαμορφώθηκε σε οριακά χαμηλότερα επίπεδα, 11,4%, σε σύγκριση με το 2018, 11,9%. Το επίσημο ποσοστό ανεργίας ανήλθε στο 9,0% το 2019 ελαφρά χαμηλότερο του 2018, όταν είχε ανέλθει στο 9,3%. Ο κατώτατος μισθός, οι συντάξεις και τα επιδόματα αυξήθηκαν κατά 10% την 1η Αυγούστου 2019.

Παρά τις προβλεπόμενες ασθενέστερες συνθήκες στις κύριες οικονομίες των εμπορικών εταιρών, οι μεσοπρόθεσμες οικονομικές προοπτικές του Ουζμπεκιστάν παραμένουν ευνοϊκές καθώς οι μεταρρυθμίσεις βελτιώνουν το περιβάλλον για τους τομείς υψηλής δυναμικής ανάπτυξης, όπως ο τουρισμός, η μεταποίηση τροφίμων, τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τα χημικά προϊόντα.

2.1. ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ

Πίνακας 1. Βασικά Οικονομικά Μεγέθη Ουζμπεκιστάν

	2015	2016	2017	2018	2019
Ονομαστικό ΑΕΠ (\$ ΗΠΑ δις)	\$81,85 δις	\$81,78 δις	\$59,16 δις	\$50,39 δις	\$57,92 δις
Μεταβολή ΑΕΠ %	7,4%	6,1%	4,5%	5,4%	5,6%
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ (\$ ΗΠΑ)	\$2.636	\$2.590	\$1.839	\$1.547	\$1.754
Ανεργία (εθνικές εκτιμήσεις)	5,2%	5,2%	5,8%	9,3%	9,0%
Πληθωρισμός (Δεκ. εκάστου έτους)	8,9%	9,7%	18,8%	14,3%	15,2%
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	-1,2%	-0,5%	-1,9%	-2,1%	-3,9%
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	7,5%	8,6%	20,2%	20,6%	29,3%
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (% ΑΕΠ)	+1,31%	+0,36%	+2,49%	-7,09%	-4,2%
Συναλλαγμ. Ισοτιμία (τέλος Δεκ. έτους) (Uz Som ανά \$1 και €1)	\$1=2.810,0 €=3.074,2	\$1=3.231,5 €1=3.419,2	\$1=8.120,1 €1=9.624,7	\$1=8.339,5 €1=9.479,6	\$1=9.507,6 €1=10624,7
Βασικό επιτόκιο %	9,00%	9,00%	14,00%	16,00%	16,00%

Πηγή: Παγκόσμια Τράπεζα, Κεντρική Τράπεζα Ουζμπεκιστάν

2.2. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Το **εξωτερικό εμπόριο** αγαθών (προϊόντων και υπηρεσιών) του Ουζμπεκιστάν, για το 2019, ανήλθε σε \$41,74 δις, αυξημένο κατά 24,8% σε σχέση με το 2018, που είχε ανέλθει στα \$33,43 δις. Από αυτόν τον όγκο εμπορίου, το 34,6% διακινήθηκε με τις χώρες ΚΑΚ και το υπόλοιπο 65,4% με λοιπές χώρες.

Πίνακας 2. Εξωτερικό Εμπόριο Αγαθών Ουζμπεκιστάν

	2015	2016	2017	2018	2019	Μεταβολή 2019/2018
Εξαγωγές Προϊόντων και Υπηρεσιών	12,51	12,09	12,55	13,99	17,45	+24,7%
Εισαγωγές Προϊόντων και Υπηρεσιών	12,42	12,14	14,01	19,44	24,29	+24,9%
Όγκος Εμπορίου	24,93	24,23	26,56	33,43	41,74	+24,8%
<i>Με Χώρες ΚΑΚ</i>	<i>9,55</i>	<i>8,38</i>	<i>9,08</i>	<i>12,14</i>	<i>14,46</i>	<i>+19,11%</i>
<i>Με Λοιπές Χώρες</i>	<i>15,38</i>	<i>15,85</i>	<i>17,48</i>	<i>21,29</i>	<i>27,28</i>	<i>+28,13%</i>
Εμπορικό Ισοζύγιο	+0,09	-0,05	-1,46	-5,45	-6,84	-25,5%

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Ουζμπεκιστάν

Ποσά: δις δολ.ΗΠΑ

Οι εξαγωγές προϊόντων ανήλθαν σε \$14,02 δις (αυξημένες κατά 28,4% έναντι του 2018), κατευθυνόμενες κυρίως προς Ρωσία, Κίνα, Καζακιστάν, Τουρκία, Κυργυζιστάν και Αφγανιστάν. Κυριότερα εξαγόμενα προϊόντα ήταν: ενεργειακά, βαμβάκι, χρυσός, ανόργανα λιπάσματα, σιδηρούχα και μη σιδηρούχα μέταλλα, κλωστοϋφαντουργικά, τρόφιμα, μηχανήματα, αυτοκίνητα.

Οι εισαγωγές προϊόντων ανήλθαν σε \$21,86 δις (αυξημένες κατά 26,3% έναντι του 2018), προερχόμενες κυρίως από Κίνα, Ρωσία, Κορέα, Καζακιστάν, Τουρκία, Γερμανία, ΗΠΑ. Κυριότερα εισαγόμενα προϊόντα ήταν: μηχανήματα χημικά προϊόντα, σιδηρούχα-μη σιδηρούχα μέταλλα, τρόφιμα.

Πίνακας 3. Εξωτερικό Εμπόριο Προϊόντων Ουζμπεκιστάν

	2015	2016	2017	2018	2019	Μεταβολή 2019/2018
Εξαγωγές Προϊόντων	9,45	8,97	10,08	10,92	14,02	+28,4%
Εισαγωγές Προϊόντων	11,46	11,33	12,04	17,31	21,86	+26,3%
Όγκος Εμπορίου	21,05	20,30	22,12	28,23	35,88	+27,1%
Εμπορικό Ισοζύγιο	-2,01	-2,36	-1,96	-6,39	-7,84	-22,7%

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Ουζμπεκιστάν

Ποσά: δις δολ.ΗΠΑ

Στον τομέα των υπηρεσιών, παρατηρούνται θετικές μεταβολές μεταξύ των ετών 2018/2019 τόσο στις εξαγωγές (+11,7%) όσο και στις εισαγωγές (+14,0%). Μεταξύ των ετών 2015-2019 καταγράφεται θετικό εμπορικό ισοζύγιο με εξαίρεση το έτος 2017, οπότε καταγράφηκε οριακά αρνητικό. Σύμφωνα με στοιχεία της UNCTAD, τον πρώτο λόγο έχουν οι ταξιδιωτικές (47,8% του συνόλου), ακολουθούμενες από τις μεταφορικές (40,4% του συνόλου), ενώ οι λοιπές καταλαμβάνουν ποσοστό 11,0% του συνόλου.

Πίνακας 4. Εξωτερικό Εμπόριο Υπηρεσιών Ουζμπεκιστάν

	2015	2016	2017	2018	2019	Μεταβολή 2019/2018
Εξαγωγές Υπηρεσιών	3,06	3,12	1,63	3,07	3,43	+11,7%
Εισαγωγές Υπηρεσιών	0,96	0,81	1,97	2,13	2,43	+14,0%
Όγκος Εμπορίου	4,02	3,93	3,60	5,20	5,86	+12,7%
Εμπορικό Ισοζύγιο	+2,10	+2,31	-0,34	+0,94	+1,00	-6,4%

Το Ουζμπεκιστάν έχει παράσχει σε 86 χώρες (συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας) καθεστώς ελεύθερης εισόδου σε πολίτες τρίτων χωρών για τουριστικούς λόγους. Το 2019, η χώρα δέχθηκε 6,7 εκ. τουρίστες, με τις κύριες εισροές να προήλθαν από την Κεντρική Ασία (42,9% από το Καζακιστάν, 20,5% από το Τατζικιστάν, 19,7% από το Κυργυζιστάν, 7% από τη Ρωσία και 3,1% από το Αφγανιστάν). Όσον αφορά στις εξερχόμενες τουριστικές ροές (Ουζμπεκοί τουρίστες στο εξωτερικό), για το 2019, αυτές ανήλθαν σε 8,4 εκ. και κατά κύριο λόγο έλαβαν χώρα στην περιοχή της Κεντρικής Ασίας (Κυργυζιστάν 46,4%, Καζακιστάν 34,5%, Τατζικιστάν 15,5%, Ρωσία 3,3%).

Από πλευράς τουριστικών υποδομών, η χώρα διαθέτει 1.019 ξενοδοχειακές μονάδες (28.180 δωμάτια) και 246 ξενώνες. Το μεγαλύτερο ποσοστό των ξενοδοχείων ευρίσκεται στην πρωτεύουσα Τασκένδη (28,9%), ενώ ακολουθεί η Bukhara (17,7%). Στη χώρα έχουν επενδύσει διεθνείς ξενοδοχειακοί όμιλοι (*Hyatt Regency, Hilton, Wyndham, Lotte, Grand Plaza, Ramada, Courtyard Marriott, Radisson Blu, Grand Mir*) και αυτό δείχνει την επικρατούσα τάση στην τουριστική αγορά. Εκτιμάται πως η ζήτηση για πρόσθετο αριθμό δωματίων μέχρι το 2022, ανέρχεται σε περίπου 40.000. Οι τουριστικοί οργανισμοί ανέρχονται σε 1.580.

2.3. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Σύμφωνα με το Ο.Ζ./Υπ. Επενδύσεων, το 2019, ο όγκος των επενδύσεων ανήλθε σε 220,7 τρις soums (\$22 δις), υπερβαίνοντας τους εγκεκριμένους ετήσιους δείκτες προβλέψεων κατά 2 φορές, συμπεριλαμβανομένου του όγκου των επενδύσεων σε πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήλθαν σε 189,9 τρις soums (\$20 δις). Το μερίδιο των επενδύσεων σε πάγια περιουσιακά στοιχεία στη δομή του ΑΕΠ αυξήθηκε από 30% το 2018 σε 36,2% το 2019, ενώ το μερίδιο των συνολικών επενδύσεων στη διάρθρωση του ΑΕΠ στο τέλος του 2019 ανήλθε στο 42,1%.

Σημαντική αύξηση των δεικτών επενδυτικής δραστηριότητας οφείλεται στην αύξηση της εισροής ξένων επενδύσεων και δανείων, με τα συνολικά αποθέματα να ανέρχονται σε \$13,3 δις. Η κατανομή τους ήταν η εξής: άμεσες ξένες επενδύσεις (\$9,3 δις, συμπεριλαμβανομένων των παγίων περιουσιακών στοιχείων, ύψους \$6,6 δις) και κεφάλαια διεθνών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (\$4,0 δις, συμπεριλαμβανομένων των παγίων περιουσιακών στοιχείων - \$3,2 δις). Ταυτόχρονα, το μερίδιο των χρησιμοποιούμενων άμεσων ξένων επενδύσεων στο σύνολο των επενδύσεων αυξήθηκε σε 37% (το 2018, ήταν 10,5%).

Σύμφωνα με την έκθεση της Διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για το Εμπόριο και την Ανάπτυξη (UNCTAD), ενώ στις χώρες της Κεντρικής Ασίας μεταξύ των ετών 2018/2019, παρατηρήθηκε αύξηση των ξένων επενδύσεων κατά μέσο όρο 8-10%, στο Ουζμπεκιστάν ο δείκτης αυξήθηκε κατά 266% (ήτοι \$2,3 δις) σε σχέση με το 2018. Τα στοιχεία αυτά έχουν προσδώσει ηγετική θέση στη χώρα εντός της ευρύτερης περιοχής της Κεντρικής Ασίας. Κύριοι ξένοι επενδυτικοί εταίροι ήταν: Κίνα, Ρωσία και Γερμανία (με μερίδιο επί του συνόλου 34%), ενώ ο συνολικός αριθμός των επενδυτριών χωρών στην οικονομία του Ουζμπεκιστάν υπερέβη, για πρώτη φορά, τις 50. Από πλευράς αναπτυξιακών ρυθμών που παρουσίασαν κύριοι οικονομικοί τομείς, έναντι του 2018, αυτοί ήσαν: ηλεκτρική ενέργεια (+750%), μεταλλουργική βιομηχανία (+460%), κλωστοϋφαντουργία (+250%), δερμάτινα υποδήματα (+210%), βιομηχανίες πετρελαίου και φυσικού αερίου (+200%).

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας του Ουζμπεκιστάν, στο τέλος του 2019, το απόθεμα άμεσων επενδύσεων στο Ουζμπεκιστάν είχε ανέλθει σε \$9,5 δις, αυξημένο κατά 5,5% σε σχέση με το 2018. Από πλευράς επενδυτριών χωρών, σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Επιτροπής Στατιστικής, από την 1η Ιανουαρίου 2019, ο αριθμός των εταιρειών με ξένο κεφάλαιο στο Ουζμπεκιστάν ανήλθε σε 7.560. Οι πέντε πρώτες χώρες όσον αφορά τον αριθμό νέων εταιρειών με ξένο κεφάλαιο στο Ουζμπεκιστάν περιλαμβάνουν τη Ρωσία (428), την Τουρκία (364), την Κίνα (351), το Καζακιστάν (246) και τη Νότια Κορέα (161). Ο κατάλογος των επενδυτριών χωρών στην οικονομία

του Ουζμπεκιστάν περιλαμβάνει επίσης το Αφγανιστάν, την Ινδία, τη Γερμανία, την Ουκρανία και το Αζερμπαϊτζάν. Οι εταιρείες με ξένο κεφάλαιο ανοίγουν παραρτήματα κυρίως στην Τασκένδη, τη Σαμαρκάνδη και το Χορέζμ, ενώ από πλευράς τομέων συμμετέχουν στη βιομηχανία, στο εμπόριο, στις κατασκευές και στην παραγωγή δομικών υλικών.

Από πλευράς γεωγραφικής κατανομής, σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Επιτροπής, κατά το 2019, ενισχύθηκαν οι ροές άμεσων ξένων επενδύσεων προς την περιφέρεια (εκτός Τασκένδης), οι οποίες ανήλθαν σε \$4,8 δις (σε πάγια περιουσιακά στοιχεία \$4,2 δις), έχοντας αυξηθεί κατά 4 φορές σε σύγκριση με το 2018 και 24 φορές σε σύγκριση με το 2017. Μόνον με τη συμμετοχή ξένων κεφαλαίων, τέθηκαν σε λειτουργία 167 έργα συνολικής αξίας \$858,5 εκ.

Όσον αφορά στη γεωγραφική κατανομή των συνολικών αποθεμάτων (εγχώριων και ξένων) επενδύσεων σε πάγια περιουσιακά στοιχεία, στο τέλος του 2019, αυτά ανήλθαν σε 195,9 τρις σομ (\$18,9 δις), αυξημένα κατά 57,2% έναντι του 2018, εκ των οποίων 21,7% έχει επενδυθεί στην πρωτεύουσα Τασκένδη, 12,5% στην επαρχία Kashkadarya, 10,4% στην ευρύτερη περιφέρεια της Τασκένδης, 9,0% στην επαρχία Navoi, 6,2% στην επαρχία Namangan και το υπόλοιπο 38,8% στις λοιπές εννέα επαρχίες.

Το θεσμικό καθεστώς για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων θεωρείται ευνοϊκό καθόσον η κυβέρνηση προσανατολίζεται σε απαλλαγές καταβολής φόρων (εισοδήματος, κύκλου εργασιών, χρήσης γης, ακινήτων) για περίοδο 3-7 ετών αναλόγως του ύψους της επένδυσης (\$300.000 – \$10 εκ.+), με μέριμνα ειδικά για το ξενοδοχειακό κλάδο να υπάρχει συμβολή του κρατικού προϋπολογισμού στις επενδυτικές δαπάνες. Το φορολογικό σύστημα είναι εξαιρετικά απλοποιημένο και φιλικό. Η ο/κυβέρνηση παράσχει επίσης τη δυνατότητα άδειας διαμονής αναλόγως του ελαχίστου ύψους της επένδυσης στην εγχώρια κτηματαγορά (Τασκένδη \$400 χιλ., λοιπή χώρα μεταξύ \$100-\$200 χιλ).

Πίνακας 4. Διεθνής Επενδυτική Θέση Ουζμπεκιστάν

	2015	2016	2017	2018	2019
Στοιχεία Ενεργητικού	32.812,9	37.950,2	42.465,2	43.004,0	47.844,8
Άμεσες Επενδύσεις (Απόθεμα Εκροών)	171,61	177,76	186,92	189,34	192,06
Στοιχεία Παθητικού	19.888,9	22.669,9	25.962,8	27.204,5	35.499,8
Άμεσες Επενδύσεις (Απόθεμα Εισροών)	7.134,7	8.660,21	10.043,9	8.992,3	9.490,8
Καθαρή Επενδυτική Θέση	+12.923,0	+15.280,3	+16.502,4	+15.799,5	+12.344,0

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Ουζμπεκιστάν

Ποσά: εκ. δολ.ΗΠΑ

Στο Ουζμπεκιστάν υπάρχουν σημαντικές επενδυτικές ευκαιρίες στους τομείς εξόρυξης φυσικού αερίου και ορυκτών, ηλεκτρικού ρεύματος, υφασμάτων, ένδυσης, δέρματος, χημικών προϊόντων, μεταλλουργίας, δομικών υλικών και ολοκληρωμένων τουριστικών εγκαταστάσεων. Επίσης, από πλευράς υποδομών σημαντικές είναι οι δυνατότητες συνεργασιών στην κατασκευή και βελτίωση του οδικού (1.300 χλμ εθνικής οδού) και σιδηροδρομικού δικτύου (4.669 χλμ). Λειτουργούν 15 ελεύθερες οικονομικές ζώνες καθώς και βιομηχανικές περιοχές με φορολογικά κίνητρα. Το Ουζμπεκιστάν έχει προσελκύσει διεθνείς συμβούλους για την ανάπτυξη σημαντικών οικονομικών τομέων όπως πχ. την EBRD για την ηλεκτρική και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την Παγκόσμια Τράπεζα και την ADB για την προσέλκυση επενδύσεων στον ενεργειακό τομέα, την Παγκόσμια Τράπεζα για την πολιτική αεροπορία, το IFC για το φυσικό αέριο, τη McKinsey για τη χημική βιομηχανία, τη Boston Consulting Group για την ανάπτυξη της βιομηχανίας πετρελαίου και φυσικού

αερίου. Ως κύριοι τομείς προσέλκυσης επενδύσεων θεωρούνται οι υδρογονάνθρακες, η ηλεκτρική ενέργεια, ο ορυκτός πλούτος, ο βιομηχανικός, οι μεταφορές, οι τηλεπικοινωνίες και η γεωργία.

Στο χρηματοπιστωτικό τομέα, σύμφωνα με ανάλυση της EBRD, το Ουζμπεκιστάν αξιοποίησε τη διεθνή αγορά ομολόγων με μια πρώτη θέση στην αγορά ευρωομολόγων. Το Φεβρουάριο 2019, έγιναν τοποθετήσεις σε δύο δόσεις ενός πενταετούς κρατικού ομολόγου ύψους \$500 εκ. απόδοσης 4,75% και ενός 10ετούς κρατικού ομολόγου \$500 εκ. απόδοσης 5,375%. Το Ουζμπεκιστάν έλαβε την πρώτη κρατική πιστοληπτική αξιολόγηση "BB-stable" από τη S&P και τη Fitch το Δεκέμβριο του 2018 και "B1-stable" από τη Moody's, το Φεβρουάριο του 2019. Όσον αφορά στην αξιοποίηση των αντληθέντων κεφαλαίων, σύμφωνα με Προεδρικό Διάταγμα, \$889,2 εκ. θα κατατεθούν σε τράπεζες, \$20 εκ. θα δοθούν ως δάνειο στην Agrobank και \$89,9 εκ. επίσης ως δάνειο στην κρατική εξορυκτική-μεταλλευτική επιχείρηση Navoi (μεγάλου παραγωγού χρυσού και ουρανίου).

2.4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ 2020

Οι οικονομικές προοπτικές του Ουζμπεκιστάν παραμένουν θετικές για το 2020 παρά την πανδημική κρίση, καθώς η χώρα συνεχίζει τις μεταρρυθμίσεις της αγοράς. Σύμφωνα με την Παγκόσμια Τράπεζα, το 2020, το Ουζμπεκιστάν αναμένεται να παραμείνει μία από τις δύο χώρες (η άλλη είναι το Τατζικιστάν) στην περιοχή της Κεντρικής Ασίας που πρόκειται να βιώσουν οικονομική ανάπτυξη, παρά την παγκόσμια οικονομική ύφεση ως αποτέλεσμα της πανδημίας COVID-19. Για το Ουζμπεκιστάν οι αγορές προσμένουν ανάκαμψη της τάξης του +1,0%. Η πανδημία COVID-19 είναι η πιο σοβαρή κρίση που αντιμετώπισε το Ουζμπεκιστάν μετά την ανάκαμψη της οικονομίας από τη διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης, καθώς έχει επηρεάσει την ανάπτυξη της χώρας και είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση της απασχόλησης, της ευημερίας και των εισοδημάτων των πολιτών. Ως αποτέλεσμα, αναμένεται επιδείνωση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών (έλλειμμα 7,5% του ΑΕΠ), αύξηση του ποσοστού ανεργίας σε πάνω από 10%, μείωση των επενδύσεων σε πάγια, μείωση των μεταναστευτικών εμβασμάτων. Εν τούτοις οι παρεμβάσεις της ο/κυβέρνησης στις κοινωνικές πληρωμές και στο επίπεδο των μισθών, εκτιμάται ότι θα προσδώσει ώθηση στην απαραίτητη εγχώρια ζήτηση.

Όσον αφορά στο εμπορικό ισοζύγιο, οι εξαγωγές θα βρεθούν αντιμέτωπες με αισθητή μείωση, λόγω των διαταραχών της παγκόσμιας εφοδιαστικής αλυσίδας και της πτώσης των βασικών τιμών των εμπορευμάτων (φυσικό αέριο, μέταλλα), και η ίδια τάση θα επικρατήσει στις εισαγωγές, λόγω της απότομης πτώσης των εισαγωγών μηχανημάτων και κεφαλαίων. Στο μέτωπο υλοποίησης του προϋπολογισμού, αναμένεται μείωση στις εισπράξεις και αύξηση των δαπανών (πρόσθετες δαπάνες για την υγεία, αυξήσεις των επιδομάτων χαμηλού εισοδήματος, υποστήριξη στις επιχειρήσεις και επέκταση δημοσίων έργων) συμβάλλοντας σε δημοσιονομικό έλλειμμα περίπου 5% του ΑΕΠ.

Παρά τις τρέχουσες προκλήσεις, η ο/κυβέρνηση αναμένεται να συνεχίσει τις μεταρρυθμίσεις σε βασικούς τομείς της οικονομίας ώστε να μην περιέλθει η οικονομία σε ύφεση και να διατηρηθεί η σχετική ευημερία των πολιτών. Οι προοπτικές του Ουζμπεκιστάν παραμένουν θετικές καθώς οι μεταρρυθμίσεις της αγοράς συνεχίζουν να μετατοπίζουν την οικονομία προς μεγαλύτερη αποδοτικότητα πόρων και ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα. Υποθέτοντας ότι δεν θα επανεισυχθούν αποκλεισμοί σε ολόκληρη τη χώρα, η αύξηση του ΑΕΠ προβλέπεται μεταξύ 4,8% και 5,0%, το 2021. Το προβλεπόμενο έλλειμμα του ισοζυγίου πληρωμών αναμένεται να χρηματοδοτηθεί από υψηλότερο δημόσιο δανεισμό (το δημόσιο εξωτερικό χρέος αναμένεται να προσεγγίσει το 35% του ΑΕΠ) και σταδιακά από την αύξηση των ξένων επενδύσεων.

Στο μέτωπο των άμεσων ξένων επενδύσεων, δεν θα σταματήσουν οι προσπάθειες προσέλκυσής των, σε τομείς προτεραιότητας όπως η βιομηχανία ηλεκτρικής ενέργειας, η χημική βιομηχανία, η παραγωγή ηλεκτρικών προϊόντων, οι τεχνολογίες πληροφορικής, η ελαφριά βιομηχανία, η παραγωγή δομικών υλικών και ο γεωργικός τομέας. Έμφαση θα παραμείνει στην

αύξηση του αριθμού των βιομηχανιών επεξεργασίας πρώτων υλών με τη δημιουργία αλυσίδων υψηλής προστιθέμενης αξίας.

2.5. ΔΙΕΘΝΗΣ ΘΕΣΗ ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ

Το Ουζμπεκιστάν είναι μέλος των ακόλουθων οργανισμών:

- Asia Development Bank (ADB),
- Commonwealth of Independent States (CIS),
- European Bank for Reconstruction and Development (EBRD),
- UN Food & Agriculture Organization (FAO),
- International Bank for Reconstruction and Development (IBRD),
- International Civil Aviation Organization (ICAO),
- International Finance Corporation (IFC),
- International Monetary Fund (IMF),
- International Atomic Energy Agency (IAEA),
- UN International Fund for Agricultural Development (IFAD),
- International Olympic Committee (IOC),
- International telecommunication Union (ITU),
- Multilateral Investment Guarantee Agency (MIGA),
- Shanghai Cooperation Organization (SCO),
- UN Conference on Trade and Development (UNCTAD),
- UN Industrial Development Organization (UNIDO),
- UN Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO),
- Universal Postal Union (UPU),
- UN World Tourism Organization (UNWTO),
- World Customs Organization (WCO)
- World Health Organization (WHO),
- World Intellectual Property organization (WIPO),
- World Trade Organization (WTO) observer status.

Το Ουζμπεκιστάν έχει υποβάλει αίτημα προς το Ανώτατο Ευρασιατικό Οικονομικό Συμβούλιο ώστε να λάβει το καθεστώς παρατηρητή στις εργασίες της Ευρασιατικής Οικονομικής Επιτροπής (κατόπιν και της σχετικής έγκρισης του ο/Κοινοβουλίου περί σχετικής υποβολής του αιτήματος, στις 28 Απριλίου 2020).

Η χώρα ευρίσκεται σε διαπραγματεύσεις ώστε να ξεκινήσει η ενταξιακή της διαδικασία στον ΠΟΕ, καθόσον η χώρα έχει ήδη λάβει το καθεστώς παρατηρητή (μεταξύ του 1994 και 2020 έχουν λάβει χώρα μόνον τέσσερις Επιτροπές Εργασίας, ενώ από τα 14 βήματα που απαιτούνται για την απόκτηση ιδιότητας μέλους στον οργανισμό, έχουν ολοκληρωθεί τα τρία και κατά το ήμισυ το 4^ο, 5^ο και 6^ο, ήτοι Memorandum on the Foreign trade Regime, Bilateral Market Access Negotiations on Goods and Services). Καθοριστικό στοιχείο ένταξης της χώρας στον ΠΟΕ αποτελεί η τήρηση των δεσμεύσεων για οικονομικές μεταρρυθμίσεις. Εάν η ο/κυβέρνηση αντιμετωπίσει με τη δέουσα προσοχή την εξάρτηση της χώρας από τις εξαγωγές φυσικών πόρων προς όφελος μιας πιο διαφοροποιημένης ανταγωνιστικής οικονομίας, τότε το Ουζμπεκιστάν θα επιτύχει και θα επωφεληθεί από την ένταξη στον ΠΟΕ. Σύμφωνα με την τελευταία δήλωση του Sardor UMURZAKOV, Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης και Υπουργού Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου του Ουζμπεκιστάν, η προσχώρηση στον ΠΟΕ συνιστά «απόλυτη προτεραιότητα» και αποτελεί «αναπόσπαστο μέρος των συνεχιζόμενων μεταρρυθμίσεων που στοχεύουν στην περαιτέρω ένταξη του Ουζμπεκιστάν στην παγκόσμια οικονομική κοινότητα και στο πολυμερές εμπορικό σύστημα.

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία αναφορικά με την παροχή αναπτυξιακής βοήθειας στο Ουζμπεκιστάν από την ΕΕ, όπως αποτυπώνεται στη σχετική ιστοσελίδα της ΕΕ (<https://europa.eu/capacity4dev/joint-programming-tracker/uzbekistan>), για το έτος 2017, τα ΚΜΕΕ κατετάγησαν συνολικά 5^{ος} κατά σειρά δωρητής, με χρηματοδότηση €42,79 εκ. (7% επί του συνόλου), ενώ μέσω διεθνών προγραμμάτων το ύψος της ευρωπαϊκής χρηματοδότησης διαμορφώθηκε στα €64,72 εκ. (€18,24 εκ. μέσω της Παγκόσμιας Τράπεζας και €3,99 εκ. μέσω λοιπών Φορέων του συστήματος ΟΗΕ). Οι τομείς της οικονομίας του Ουζμπεκιστάν οι οποίοι απορρόφησαν την ευρωπαϊκή βοήθεια ήσαν της αγροτικής παραγωγής, της ανάπτυξης του πληθυσμού και της εκπαίδευσης. Μεταξύ των δωρητών (διμερών και πολυμερών) την πρώτη θέση κατέλαβε η Ιαπωνία (€242εκ. ήτοι 39,2% του συνόλου), τη δεύτερη η Ασιατική Αναπτυξιακή Τράπεζα (€154,87 εκ. ήτοι 25,1% του συνόλου), την τρίτη η Παγκόσμια Τράπεζα (€63,94 εκ. ή 10,3% του συνόλου) και την τέταρτη η Νότιος Κορέα (€52,18 εκ. ήτοι 8,4% του συνόλου). Τα μεταναστευτικά εμβάσματα, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΟΣΑ, ανήλθαν, το 2017, στο 5,18% του ΑΕΠ.

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ-ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ

3.1. ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ

Όσον αφορά στις **διμερείς εμπορικές μας** σχέσεις, αυτές έχουν διαμορφωθεί το 2019 ως εξής:

Οι εξαγωγές μας ανήλθαν σε 3,5εκ. Ε (+4,8 σε σχέση με το 2018) και οι εισαγωγές μας σε 1,1 εκ. Ε (-32,4% σε σχέση με το 2018). Ο όγκος Εμπορίου μειώθηκε κατά 7,3% και το εμπορικό πλεόνασμα υπέρ της Ελλάδας ανέρχεται σ 2,4 εκ. Ε.

Διμερές Εξαγωγικό Εμπόριο Ελλάδας-Ουζμπεκιστάν (με πετρελαιοειδή)						
	2015	2016	2017	2018	2019	2018-2019 (Μεταβολή %)
Ελληνικές Εξαγωγές	2.976.725	1.030.286	2.462.438	3.398.542	3.561.196	4,8%
Ελληνικές Εισαγωγές	62.364	781.715	1.661.938	1.637.629	1.107.629	-32,4%
Εμπορικό Ισοζύγιο	2.914.361	248.571	800.200	1.760.913	2.453.567	39,3%
Όγκος Εμπορίου	3.039.089	1.812.001	4.424.076	5.036.171	4.668.825	-7,3%
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ				Ποσά: ευρώ		

Κύριες ελληνικές εξαγωγές (2019): εντομοκτόνα/ζιζανιοκτόνα (30,1%), μηχανολογικός εξοπλισμός (10%), μάρμαρα (9%), θερμοσυσσκευές (5%), μέσα ηχογράφησης (5%), πούρα (4%), ορυκτά λιπάσματα (4%), εξοπλισμός επεξεργασίας καουτσούκ (4%).

Κύριες ελληνικές εισαγωγές (2019): πολυμερή αιθυλενίου (45%), σταφύλια (26%), καπνά ακατέργαστα (22%), λαχανικά διατηρημένα (2%), είδη διακόσμησης (2%).

3.2. ΔΡΑΣΕΙΣ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Στις 12 Μαρτίου 2018 πραγματοποιήθηκε το δεύτερο Uzbek - Greek Business Forum στην Αθήνα (σε συνέχεια ανάλογης αποστολής 25 ελληνικών επιχειρήσεων που επισκέφθηκαν το Ουζμπεκιστάν το Σεπτέμβριο 2017), κατά τη διάρκεια του οποίου υπογράφηκε συμφωνία συνεργασίας του Ουζμπεκικού Εμπορικού Επιμελητηρίου με το ΕΒΕΑ.

Τριάντα επιχειρηματίες από την Τασκένδη και τη Σαμαρκάνδη έλαβαν μέρος στη FOOD EXPO 2018 η οποία διοργανώθηκε στην Αθήνα και στην οποία το Ουζμπεκιστάν είχε εθνικό περίπτερο.

Υπάρχει αμοιβαία βούληση των δύο χωρών για σύγκληση της 3^{ης} ΜΔΕ εντός του 2019 στην Τασκένδη, με ταυτόχρονη πραγματοποίηση Business Forum.

Ουζμπεκική πλευρά δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη συνεργασία στον τουρισμό, προτείνοντας απλοποίηση της διαδικασίας θεωρήσεων και επαναλειτουργία της απευθείας αεροπορικής σύνδεσης Αθήνας – Τασκένδης. Επίσης επιδιώκει συνεργασία στην κλωστοϋφαντουργία, τα αγροδιατροφικά προϊόντα, εξοπλισμό και τεχνολογία.

Οι σημαντικότερες προοπτικές συνεργασίας εντοπίζονται στους ακόλουθους τομείς: Ενίσχυση των ελληνικών εξαγωγών σε δομικά υλικά, περιβάλλον, προϊόντα αλουμινίου, φάρμακα, γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα.

- Μεταφορά τεχνογνωσίας στον τομέα της γεωργίας, των τροφίμων και του τουρισμού, οι οποία όμως πρέπει να συνδυασθεί με δημιουργία μεικτών επιχειρήσεων, ώστε να υπάρχει αμοιβαίο όφελος.
- Ανάληψη έργων από ελληνικές κατασκευαστικές επιχειρήσεις π.χ. μεγάλα έργα υποδομής, κατασκευή βιομηχανικών εγκαταστάσεων, ηλιακά πάρκα, κλπ.

Το Ουζμπεκιστάν μπορεί να αποτελέσει ενδιαφέροντα προορισμό επιχειρηματικότητας παρουσιάζοντας ευκαιρίες αλλά και ανάλογο κίνδυνο για τους ενδιαφερόμενους για την αξιοποίηση του ορυκτού της πλούτου, αλλά και στην βιομηχανία τροφίμων, υφασμάτων, ένδυσης και δομικών υλικών. Παράλληλα, λαμβάνει σημαντική αναπτυξιακή βοήθεια από την διεθνή κοινότητα, μέσω της οποίας υλοποιείται σειρά έργων υποδομών στην χώρα.

Έχοντας υπόψη τα ανωτέρω, οι δυνατότητες υποστήριξης του θεσμικού πλαισίου για την υποβοήθηση της ενδυνάμωσης των οικονομικών και εμπορικών σχέσεων των δύο χωρών και την προώθηση της εκατέρωθεν επιχειρηματικότητας αξίζει να διερευνηθούν.

4. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Government of Uzbekistan: <https://www.gov.uz/en>

Ministries

- [Ministry of Economic Development and Poverty Reduction of the Republic of Uzbekistan
www.mineconomy.uz](http://www.mineconomy.uz)
- [Ministry of Finance of the Republic of Uzbekistan
www.mf.uz](http://www.mf.uz)
- [Ministry of Employment and Labour relations of the Republic of Uzbekistan
www.mehnat.uz](http://www.mehnat.uz)
- [Ministry of Higher and Secondary Special Education of the Republic of Uzbekistan
www.edu.uz](http://www.edu.uz)
- [Ministry of Public Education of the Republic of Uzbekistan
www.uzedu.uz](http://www.uzedu.uz)
- [Ministry of Health of the Republic of Uzbekistan
www.ssv.uz](http://www.ssv.uz)
- [Ministry of Internal Affairs of the Republic of Uzbekistan
www.iiv.uz](http://www.iiv.uz)
- [Ministry of Defense of the Republic of Uzbekistan
www.mudofaa.uz](http://www.mudofaa.uz)
- [Ministry of Emergency Situations of the Republic of Uzbekistan
www.fvv.uz](http://www.fvv.uz)
- [Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Uzbekistan
www.mfa.uz](http://www.mfa.uz)

- [Ministry of Investments and Foreign Trade of the Republic of Uzbekistan
www.mift.uz](http://www.mift.uz)
- [Ministry of Justice of the Republic of Uzbekistan
www.minjust.uz](http://www.minjust.uz)
- [Ministry of Culture of the Republic of Uzbekistan
www.madaniyat.uz](http://www.madaniyat.uz)
- [Ministry for Development of Information Technologies and Communications of the Republic of Uzbekistan
www.mitc.uz](http://www.mitc.uz)
- [Ministry of housing and communal services of the Republic of Uzbekistan
www.mjko.uz](http://www.mjko.uz)
- [Ministry of preschool education of the Republic of Uzbekistan
www.mdo.uz](http://www.mdo.uz)
- [Ministry of innovational development of the Republic Uzbekistan
www.mininnovation.uz](http://www.mininnovation.uz)
- [Ministry of Physical Culture and Sports of the Republic of Uzbekistan
www.minsport.uz](http://www.minsport.uz)
- [Ministry of Construction of the Republic of Uzbekistan
www.minstroy.uz](http://www.minstroy.uz)
- [Ministry of Agriculture Resources of the Republic of Uzbekistan
www.agro.uz](http://www.agro.uz)
- [Ministry of Water Resources of the Republic of Uzbekistan
www.water.gov.uz](http://www.water.gov.uz)
- [Ministry of Transport of the Republic of Uzbekistan
www.mintrans.uz](http://www.mintrans.uz)
- [Ministry of Energy of the Republic of Uzbekistan
www.minenergy.uz](http://www.minenergy.uz)

State Committees

- [The State Committee of the Republic of Uzbekistan on statistics
www.stat.uz](http://www.stat.uz)
- [State Tax Committee of the Republic of Uzbekistan
www.soliq.uz](http://www.soliq.uz)
- [State Customs Committee of the Republic of Uzbekistan
www.customs.uz](http://www.customs.uz)
- [State Committee of the Republic of Uzbekistan on ecology and environmental protection
www.uznature.uz](http://www.uznature.uz)
- [State Committee of the Republic of Uzbekistan on Geology and Mineral Resources
www.uzgeolcom.uz](http://www.uzgeolcom.uz)
- [The State Committee of the Republic of Uzbekistan on Land Resources, Geodesy, Cartography and State Cadastre
www.ygk.uz](http://www.ygk.uz)
- [State Committee of the Republic of Uzbekistan on development of tourism
www.uzbektourism.uz](http://www.uzbektourism.uz)
- [State Investment Committee of the Republic of Uzbekistan
www.invest.gov.uz](http://www.invest.gov.uz)
- [The State Committee of the Republic of Uzbekistan on forestry
www.urmon.uz](http://www.urmon.uz)
- [The State committee on industrial safety of the Republic of Uzbekistan
www.scis.uz](http://www.scis.uz)

Agencies

- [Agency "Uzarhiv" under the Cabinet of Ministers of the Republic of Uzbekistan
www.archive.uz](http://www.archive.uz)
- [Standardization, metrology, certification Agency of Uzbekistan
www.standart.uz](http://www.standart.uz)
- [Agency on Intellectual Property of the Republic of Uzbekistan
www.ima.uz](http://www.ima.uz)
- [Capital Market Development Agency of the Republic of Uzbekistan
www.cmda.gov.uz](http://www.cmda.gov.uz)
- [National Agency "Uzbekkino"
www.uzbekkino.uz](http://www.uzbekkino.uz)
- [Agency for Management of State Assets of the Republic of Uzbekistan
www.davaktiv.uz](http://www.davaktiv.uz)
- [The Export Promotion Agency under the Ministry of Investment and Foreign Trade of the Republic of Uzbekistan
www.epauzb.uz](http://www.epauzb.uz)

Scientific Establishments

- [Academy of Sciences
www.academy.uz](http://www.academy.uz)
- [Supreme Attestation Commission under the Cabinet of Ministers of the Republic of Uzbekistan
www.oak.uz](http://www.oak.uz)

Banks

- ["Asaka" Bank
www.asakabank.uz](http://www.asakabank.uz)
- [Qishloq Qurilish Bank
www.qishloqqurilishbank.uz](http://www.qishloqqurilishbank.uz)
- [Ipoteka Bank
www.ipotekabank.uz](http://www.ipotekabank.uz)
- [Microcreditbank
www.mikrokreditbank.uz](http://www.mikrokreditbank.uz)
- ["National Bank for Foreign Economic Activity of the Republic of Uzbekistan" JSC
www.nbu.uz](http://www.nbu.uz)
- [Agrobank
www.agrobank.uz](http://www.agrobank.uz)
- [Uzsanoatqurilishbank
www.uzpsb.uz](http://www.uzpsb.uz)
- [Uzsanoatqurilishbank
www.uzpsb.uz](http://www.uzpsb.uz)
- [People's Bank
www.xb.uz/](http://www.xb.uz/)
- [Aloqabank
www.aloqabank.uz](http://www.aloqabank.uz)

Committees

- [The Committee on Religious Affairs under the Cabinet of Ministers of the Republic of Uzbekistan
www.religions.uz](http://www.religions.uz)

- [The Committee on the management of public reserves under the Cabinet of Ministers of the Republic of Uzbekistan](#)
www.udz.uz
- [Antimonopoly Committee of the Republic of Uzbekistan](#)
www.antimon.gov.uz
- [Committee on interethnic relations and friendly ties with foreign countries under the Cabinet of Ministers of the Republic of Uzbekistan](#)
www.interkomitet.uz

Centres

- [Hydrometeorological Center at the Cabinet of Ministers of the Republic of Uzbekistan](#)
www.meteo.uz
- [National Information and Analytical Center on Drug Control under the Cabinet of Ministers of the Republic of Uzbekistan](#)
www.ncdc.uz
- [State Testing Center under the Cabinet of Ministers of the Republic of Uzbekistan](#)
www.dtm.uz
- [Center of secondary special and professional education](#)
www.markaz.uz

State Inspections

- [The State inspection for supervision of quality in education under the Cabinet of Ministers the Republic of Uzbekistan](#)
www.tdi.uz
- [The State Inspectorate on Control and Supervision of the technical condition and safety of the largest and most important water economy objects at the Ministry of emergency situations of the Republic of Uzbekistan](#)
www.v-nadzor.gov.uz
- [Inspection on supervision in electric power industry under the Ministry of Energy of the Republic of Uzbekistan](#)
www.energoinspeksiya.uz
- [The Uzbek state inspection for control over the use of oil products and natural gas under the Cabinet of Ministers of the Republic of Uzbekistan](#)
www.uzngi.uz
- [State Plants Quarantine inspection under the Cabinet of Ministers of the Republic of Uzbekistan](#)
www.karantin.uz
- [The State Inspectorate for the Control of the use of drinking water under the Cabinet of Ministers of the Republic of Uzbekistan](#)
www.davsuvinspeksiya.uz

Others

- [Republican Center of Spirituality and Enlightenment](#)
www.manaviyat.uz
- [The Republican Council for the Coordination of the Activities of Citizens' Self-Government Bodies](#)
www.mahallakengashi.uz
- [Union of Youth of Uzbekistan](#)
www.yi.uz
- [Chamber of Commerce and Industry of the Republic of Uzbekistan](#)
www.chamber.uz

- [National Library of Uzbekistan named after A.Navoi
www.natlib.uz](http://www.natlib.uz)
- [Uzbek Commodity Exchange
www.uzex.com](http://www.uzex.com)
- [Uzbekistan National News Agency
www.uza.uz](http://www.uza.uz)
- [Federation of trade unions of Uzbekistan
www.kasaba.uz](http://www.kasaba.uz)
- [Independent institut for monitoring the formation of civil society
www.nimfogo.uz](http://www.nimfogo.uz)
- [Council of farmers, dekhkan farms and owners of homestead lands of Uzbekistan
www.uzfk.uz](http://www.uzfk.uz)

Regional administrations

- [Council of the Ministers of the Republic of Karakalpakstan
www.karakalpakstan.uz](http://www.karakalpakstan.uz)
- [Bukhara regional administration \(Region\)
www.buxoro.uz](http://www.buxoro.uz)
- [Djizak regional administration \(Viloyat\)
www.jizzax.uz](http://www.jizzax.uz)
- [Kashkadarya regional administration \(Region\)
www.qashqadaryo.uz](http://www.qashqadaryo.uz)
- [Navoi regional administration \(Region\)
www.navoi.uz](http://www.navoi.uz)
- [Namangan regional administration
www.namangan.uz](http://www.namangan.uz)
- [Surkhandarya regional administration \(Region\)
www.surxondaryo.uz](http://www.surxondaryo.uz)
- [Samarkand regional administration \(Region\)
www.samarkand.uz](http://www.samarkand.uz)
- [Syrdarya regional administration \(Region\)
www.sirdaryo.uz](http://www.sirdaryo.uz)
- [Tashkent regional administration \(Region\)
www.toshvil.uz](http://www.toshvil.uz)
- [Fergana regional administration \(Region\)
www.ferghana.uz](http://www.ferghana.uz)
- [Khorezm regional administration \(Region\)
www.xorazm.uz](http://www.xorazm.uz)
- [Tashkent city administration
www.tashkent.uz](http://www.tashkent.uz)
- [Andijan regional administration \(Province\)](http://www.andijan.uz)

Associations and concerns

- [Association of oil and food industry
www.uzmaslojir.uz](http://www.uzmaslojir.uz)
- [Uzagromashservice
www.uzagromash.uz](http://www.uzagromash.uz)
- [Uzcharmsanoat
www.uzcharm.uz](http://www.uzcharm.uz)
- [Uzbekoziqovqatzaxira
www.uzsavdo.uz](http://www.uzsavdo.uz)

- [Uzeltehsanoat](http://www.uzeltexsanoat.uz)
www.uzeltexsanoat.uz
- [Uzbekistan Banking Association](http://www.uba.uz)
www.uba.uz

Companies

- [Uzbekozikovkatholding](http://www.oziq-ovqat.uz)
www.oziq-ovqat.uz
- [Uzpakhtasanoatexport holding company](http://www.uzpse.uz)
www.uzpse.uz
- [Toshshaxartranshizmat](http://www.tshtx.uz)
www.tshtx.uz
- [National Television and Radio Company](http://www.mtrk.uz)
www.mtrk.uz
- [Uzbekinvest National Export – Import Insurance Company](http://www.uzbekinvest.uz)
www.uzbekinvest.uz
- [Uzavtosanoat Stock Company](http://www.uzavtosanoat.uz)
www.uzavtosanoat.uz
- ["Uzbekistan Railways" State Railway Joint Stock Company](http://www.railway.uz)
www.railway.uz
- [JSC «Uzbekistan Airways»](http://www.uzairways.com)
www.uzairways.com
- ["Uzbekneftegaz" \(oil & gas\) National Holding Company](http://www.ung.uz)
www.ung.uz
- [State joint-stock corporation "Uzdonmahsulot"](http://www.uzdon.uz)
www.uzdon.uz
- [Insurance Company "Kafolat"](http://www.kafolat.uz)
www.kafolat.uz
- ["Uzkimyosanoat" \(Chemical industry\) State Joint Stock Company](http://www.uzkimyosanoat.uz)
www.uzkimyosanoat.uz
- [Uzagrosugurta](http://www.agros.uz)
www.agros.uz
- ["Ozagrolizing" Joint Stock Company](http://www.agroleasing.uz)
www.agroleasing.uz
- [JSC "Uzbuildmaterials"](http://www.uzsm.uz)
www.uzsm.uz
- [Uzmeliomashlizing](http://www.uzmml.uz)
www.uzmml.uz
- [Holding company "Fayz"](http://www.fayz.uz)
www.fayz.uz
- [«Sharq» company](http://www.sharq.uz)
www.sharq.uz
- [Uzmontajmakhsusqurilish](http://uzmontaj.uz)
uzmontaj.uz
- [Construction-leasing](http://www.qurilish-lizing.uz)
www.qurilish-lizing.uz
- [Holding company «Uzagroindustrymachholding»](http://www.asm-holding.uz)
www.asm-holding.uz

Unions

- [Almalyk Mining and Metallurgical Plant](http://www.agmk.uz)
www.agmk.uz

- [Uzbek metallurgical enterprise
www.uzbeksteel.uz](http://www.uzbeksteel.uz)
- [Navoi Mining and Metallurgy Combinat
www.ngmk.uz](http://www.ngmk.uz)
- [Uzvtorcvetmet
www.trmz.uz](http://www.trmz.uz)
- [Uzbeknavo
www.uzbeknavo.uz](http://www.uzbeknavo.uz)
- [Open Joint Stock Company "UzKTJM" Uzbek Refractory and heat-resistant metals
www.uzktjm.uz](http://www.uzktjm.uz)

Funds

- [Fund "Nuroni"
www.nuroni.gov.uz](http://www.nuroni.gov.uz)
- [Fund for reconstruction and development of Uzbekistan
www.ufrd.uz](http://www.ufrd.uz)

- - -